

Kasvuhalusta kiertotalouteen – Menestystä kiertotaloudesta, osa 2

23.6.2025

SEAMKin asiantuntijat ovat koostaneet Euroopan unionin osarahoittamassa Riihi-hankkeessa alueen pk-yritysten haastatteluiden pohjalta neljä esimerkkiä siitä, miten yritykset päätyvät kehittämään kiertotaloudenmukaista liiketoimintaa. Esimerkit löytyvät uudesta Etelä-Pohjanmaan yritystoimijakartastosta.

Kuvitteelliset, mutta todellisten yritysten haastatteluihin perustuvat esimerkit auttavat hahmottamaan kiertotalouden liiketoimintamahdollisuuksia ja kehityspolkuja sekä niihin tarjolla olevia tukipalveluita. Lisäksi jokainen yritysrajapinnassa toimiva kehitysorganisaatio voi paremmin tunnistaa polkuesimerkeistä palveluidensa kohtaamispisteitä ja kehittää sen pohjalta toimintaansa.

Tässä artikkelissa kuvatun esimerkkisarjan toisen yrityksen eli Puukaluste Oy:n tapaus osoittaa, kuinka valmistavan teollisuuden pk-yritys voi lähteä määrätietoisesti ja rakentavasti rakentamaan tulevaisuuttaan. Omien vahvuuksien tunnistaminen, ympäristötietoisuuden kasvattaminen ja uudenlaisten liiketoimintamallien tavoittelu, luovat perustan kestävälle kasvulle. Myös Eteläpohjalainen Mittelstand -tutkimus (Viljamaa ym., 2025) paljastaa, että jatkuvan kasvun yritykset ovat tavoitelleet uusia liiketoimintamalleja enemmän kuin muut yritykset. Yrityksen esimerkki tarjoaa samalla laajempaa inspiraatiota myös muille alan toimijoille, jotka etsivät tapoja kehittää tai kasvattaa liiketoimintaansa.

Tietoähky haastaa kehittymisintoa

Kuvitteellisen Puukaluste Oy:n tarina alkaa lähtötilanteen kuvauksesta. Etelä-Pohjanmaalla toimiva Puukaluste Oy on perheomisteinen pk-yritys, joka on erikoistunut päiväkotikalusteiden suunnitteluun,

valmistukseen ja myyntiin. Päämateriaalina kalusteissa on nimen mukaisesti: puu. Vuonna 1995 perustettu yritys työllistää 21 henkilöä ja sen liikevaihto on 10,2 miljoonaa euroa. Yrityksen toiminta kattaa koko Suomen ja ulottuu myös Pohjoismaihin. Toiminnan ytimessä ovat korkea laatu, asiakaslähtöisyys ja turvallisuus. Yrityksen tavoitteena on kasvaa ja kansainvälistyä kestävällä tavalla.

Puukaluste Oy:n tuotevalikoimaan kuuluvat muun muassa istuimet, pöydät ja erilaiset apukalusteet. Yritys tarjoaa myös päiväkoteihin räätälöityjä sisustusratkaisuja avaimet käteen -periaatteella yhdessä muiden valmistajien kanssa. Lisäksi tarjolla on välitystuotteita, kuten pehmusteita ja kotimaisia leikki- ja oppimisvälineitä. Pitkä kokemus kulutusta vaativista kohteista, on luonut vankan osaamispohjan laadukkaiden ja kestävien tuotteiden valmistamiseen.

Puukaluste Oy:n vahvuuksia ovat ergonomia, turvallisuus ja laadukkaat materiaalit sekä kyky reagoida asiakkaiden tarpeisiin ja räätälöidä ratkaisuja asiakaslähtöisesti. Yritys panostaa ekologisiin ja vastuullisiin valintoihin tuotannossa, materiaaleissa ja tuotekehityksessä. Tämä ei ole ainoastaan sisäinen tavoite, vaan myös vastaus asiakkaiden kasvavaan kysyntään haitattomista, kemikaalivapaista ja ympäristöystävällisistä ratkaisuista.

Yrityksen kehityspolulla yksi suurimmista haasteista on kuitenkin kokonaisvaltaisen muutoksen hallinta. Tietoa eri kehityssuunnista on tarjolla runsaasti ja myös kaikenlainen sääntely muuttuu nopeasti. Olennaisen tunnistaminen ja sen soveltaminen omaan liiketoimintaan vaatii paljon aikaa, osaamista ja resursseja. Lisäksi muutoksen toteuttaminen ei rajoitu yrityksen sisälle – koko valmistusketjun on sitouduttava mukaan, mikä tekee käytännön kehitystyöstä entistä monimutkaisemman.

Puukaluste Oy haluaa kehittää strategista suunnitteluaan, että olisi helpompi asettaa tavoitteet ja tehdä valintoja siitä, mikä on kehittämisen kannalta oleellista. Yrityksen tavoitteena on kehittää pitkäaikaisia asiakassuhteita ja kumppanuuksia, löytää kasvua viennistä sekä erottautua markkinoilla kiertotalouden ratkaisujen avulla. Konkreettisena tavoitteena on luoda vastuullisuusstrategia ja laskea sekä yrityksen että yksittäisten tuotteiden hiilijalanjälki mahdollisimman pian.

Työ käynnistyy alustavan vastuullisuusstrategian laatimisesta

Yritys lukee pk-yrityksille tehtävästä SEAMKin Vastuullisuuspolku-työkalusta Etelä-Pohjanmaan yrittäjien jäsentiedotteesta. Testaukseen haetaan pilottiyrityksiä. Puukaluste Oy ilmoittautuu. Osallistuminen auttaa yritystä kirkastamaan oman vastuullisuuspolun suuntaviivat testatessaan työkalua. Samalla työkalusta rakentuu sellainen, mikä palvelee aidosti alueen pk-yritysten tarpeita, kun pilotoitavat yritykset antavat siitä palautetta Seinäjoen ammattikorkeakoululle.

Vastuullisuuspolun rakentaminen ja sen myötä olennaisen tunnistaminen auttaa priorisoinnissa. Suunnittelutyöhön kuluu runsaasti työaikaa, mutta siitä on moninkertainen hyöty lopulta, kun suunta selkeytyy ja asioita tehdään järjestelmällisemmin ja priorisoiden. Työn pohjalta päätetään, että keskitytään strategiapäivityksessä vastuullisuuden osalta aluksi erityisesti ympäristöasioihin ja perehdytään kiertotalouden

mahdollisuuksiin. Heti ensimmäisinä toimenpiteinä lähdetään kasvattamaan ymmärrystä hiilijalanjälkilaskennasta.

Yritys perehtyy hiilijalanjälkilaskentaan sen verran, että pystyy valitsemaan tekeekö laskennan itse vai ulkopuolisen kumppanin avulla. Yritys tutustuu ILPO-oppaaseen ja HITU-laskuriin, jotka löytyvät Riihen materiaalipankista. Riihi on eteläpohjalaisille pk-yrityksille suunnattu liiketoiminnan kestävää kehittämistä ja kiertotaloutta tukeva sivusto, jota Seinäjoen ammattikorkeakoulu ylläpitää.

Yritys päätyy tekemään laskennan itse, mutta ulkopuolisen konsultin avustuksella. Yritys saa vinkin hyvästä konsultista toiselta yritykseltä, joka on jo tehnyt hiilijalanjälkilaskentaa. Tässä yhteydessä myös tehdään alustavaa selvitystä luontovaikutustarkasteluista laajemmin. Yrityksen liiketoiminnan kehitystyöstä vastaava johtoryhmän jäsen osallistuu aiheesta järjestettävään Kiertotalous Suomen webinaariin.

Puukaluste Oy osallistuu myös useamman ydinhenkilön voimin kiertotalouden liiketoimintamalleihin liittyvään SEAMKin työpajaan, jossa tutustutaan Kiertotalouden Roadmap-työkaluun. Sen avulla yritys voi tunnistaa ja hahmottaa itselleen potentiaalisimpia uusia liiketoimintamalleja kiertotaloudesta ja rakentaa askeleet kohti niihin panostamista. Työkalua käydään vielä läpi yrityksessä jälkikäteen ja keskeisimpiä havaintoja ovat:

- syntyy sivuvirtoja ja muuta hukkaa (kuten maaleja räätälöidyistä kalusteista): Tutkitaan, voitaisiinko näitä hyödyntää jossain toisaalla tai olisiko jollakin toisella toimijalla niille käyttöä?
- Korjattavuus, varaosat ja huolto voisivat olla liiketoiminnan kehittämisen näkökulmasta ensivaiheen panostuskohteita.
- Pitkällä aikavälillä tulisi tarkastella myös tuote palveluna -konseptia. Tämä jää kuitenkin ensivaiheessa odottamaan.

Yritys osallistuu alueella järjestettävään työpajaan, jossa pohditaan alueen yritysten välisiä sivuvirtamahdollisuuksia. Se järjestetään paikallisen korkeakoulun ja kunnan kehitysyhtiön yhteistyönä. Päätetään teettää AMK opinnäytetyö sivuvirtojen hyödyntämisen mahdollisuuksista.

Lisäksi Puukaluste Oy selvittää energia- ja materiaalikatselmusten kustannuksia. Selvitetään myös, voidaanko katselmusten toteutukseen saada rahoitustukea. Tämän osalta ollaan yhteydessä ELY:n Yrityspalvelukeskukseen. Yritys on myös yhteydessä kunnan energianeuvontaan.

Puukaluste hakee asiakaslähtöistä ja sidosryhmiä osallistavaa kehityskulmaa liiketoiminnalleen. Selvitetään palvelumuotoilun mahdollisuuksia liiketoiminnan kehittämisen tueksi. Yritys hyödyntää aktiivisesti alueellisia tilaisuuksia ja järjestää henkilöstölle, johdolle ja sidosryhmille koulutuksia ja yhteiskehittämistä hyödyntäen ulkopuolista fasilitaattoria.

Puukaluste Oy:n case osoittaa, kuinka pk-yritys voi kulkea määrätietoisesti kohti vastuullisempaa liiketoimintaa – yhdistäen kasvuhalun, asiakaslähtöisyyden ja kiertotalouden ratkaisut. Kun varaa hieman aikaa miettiä porukalla prioriteetteja ja suuntia, se auttaa rakentamaan kilpailukykyä tai jopa kilpailuetua. Kehitystyö vahvistaa liiketoimintaa ja luo vahvemman aseman myös kansainvälisesti. Alla vielä kuva (kuva 1) tässä artikkelissa kuvatusta esimerkkipolusta, joka löytyy Etelä-Pohjanmaan yritystoimijakartastosta.

Kuva 1. Polku 2: Kasvuhalusta kiertotalouteen.

Artikkelisarjan aikaisemmin ilmestyneet osat:

1. Löydä sopivat kestävän kasvun tukipalvelut E-P:n yrityksille yhdestä paikasta
2. Muotoiluajattelu voisi tuupata yrityskenttää kestävään menestykseen
3. Parempaa tukipalvelua yrityksille palvelun polkuja kuvaamalla
4. Menestystä kiertotaloudesta, osa 1: Huoltoyritys havahtuu

Artikkelisarja liittyy keväällä 2025 julkaistuun Etelä-Pohjanmaan yritystoimijakartastoon. Kaikki materiaali on tuotettu osana SEAMKin toteuttamaa ja Euroopan unionin osarahoittamaa RIIHI – Resurssiviisaat verkostot Etelä-Pohjanmaalla -hanketta.

Heli Hietala
SeAMK

Krista Mäki
SeAMK

Kirjoittajat työskentelevät projektipäällikköinä ja asiantuntijoina kertotaloutta ja kestävää liiketoimintaa edistävissä hankkeissa.

Lähteet

Viljamaa, A., Joensuu-Salo, S. Katajavirta, M. Tuuri, H. Huhtala, T. & Liikala, M. (2025). *Eteläpohjalainen Mittelstand: Selvitys vähintään 20 henkeä työllistävistä eteläpohjalaisista yrityksistä.* Seinäjoen ammattikorkeakoulu. urn.fi/URN:NBN:fi-fe2025050637362

Artikkelissa mainitut työkalut:

HITU, Tuotteen hiilijalanjälkilaskuri ja opas: Aaltonen, A-P., (Ilmastoapu Oy) ja Hietala, H., 2023. Kehitetty osana Seinäjoen Ammattikorkeakoulun Ympäristöosaamisen kehittämisellä kohti kestävää teollisuutta -hanketta. Rahoitus on myönnetty rahastosta: Euroopan Sosiaalirahasto. https://riihi.app-staging.seamk.hion.dev/tietoa-ja-tyokaluja2/materiaalipankki/tyokaluja-toiminnan-kehittamiseen/#hitu**ILPO, Opas yrityksen ilmastopäästöjen (hiilijalanjäljen) laskentaan:** Junell, P., Mäki, K., Metsomäki, S. Seinäjoen Ammattikorkeakoulu. Hankkeessa: Kiertotalouden osaamisalusta Etelä-Pohjanmaalle – CircEPOs. Hanketta on rahoittanut Etelä-Pohjanmaan liitto Euroopan aluekehitysrahaston Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 Suomen rakennerahasto-ohjelmasta (EAKR). https://projektit.app-staging.seamk.hion.dev/yrittajyys-ja-kasvu/opas-ilmastopaastojen-laskentaan-pk-yritykselle/**KIERTOTALOUDEN ROADMAP – Kiertotalouden ensiaskeleet teollisille pk-yrityksille:** Nurmi, J., ja Hietala, H., 2023, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu. Hankkeessa: Ympäristöosaamisen kehittämisellä kohti kestävää teollisuutta. Hanke on rahoitettu Euroopan sosiaalirahastosta (ESR). https://riihi.app-staging.seamk.hion.dev/tietoa-ja-tyokaluja2/materiaalipankki/tyokaluja-toiminnan-kehittamiseen/#roadmap**RIIHI-sivusto:** Riihi on poikkialainen kiertotalouden osaamisalusta Etelä-Pohjanmaan alueelle. Se palvelee Etelä-Pohjanmaan pk-yrityksiä ja muita organisaatioita. Riihestä eteläpohjalaisyritysten on mahdollista löytää tukea ja työkaluja tarvittavan muutoksen toteuttamiseksi pk-yrityksen resursseilla. Riihen tavoitteena on edistää kiertotalouteen ja hiilineutraaliuteen liittyvää muutosta eteläpohjalaisissa pk-yrityksissä ja muissa organisaatioissa. Riihi on rakennettu osana Seinäjoen ammattikorkeakoulun toteuttamaa ja Euroopan aluekehitysrahaston rahoittamaa Kiertotalouden osaamisalusta Etelä-Pohjanmaalle – CircEPOs -hanketta. Riihen ylläpidosta vastaa Seinäjoen Ammattikorkeakoulu. https://riihi.app-staging.seamk.hion.dev/**VASTUULLISUUSPOLKU – Työkalu pk-yrityksen kestävän liiketoiminnan kehittämiseen:** Kangas, E., Hietala, H., Hakala, S., Linna, P., & Siltamäki, M., 2024, Seinäjoen ammattikorkeakoulu & Vaasan yliopisto. Hankkeessa: *Tiekartta pk-yritysten kestävän strategisen liiketoiminnan rakentamiseksi* (1.1.2023–31.12.2024). Euroopan unionin osarahoittama. https://riihi.app-staging.seamk.hion.dev/tietoa-ja-tyokaluja2/materiaalipankki/tyokaluja-toiminnan-kehittamiseen/vastuullisuuspolku/